

פורום האתיקה למגשרים

מיסודו של המרכז לגישור וליישוב סכסוכים בקהילה קרית אונו
בשיתוף הקריה האקדמית אונו

מקרה מס' 1/2026

פורום האתיקה למגשרים מורכב ממגשרים מתחומי פעילות שונים, המגשרים בגישור בית משפט, בגישור קהילה, ובגישורים פרטיים, ופועל משנת 2012 בריכוזה של כרמלה זילברשטיין ובהנחיית פרופ' עומר שפירא מהפקולטה למשפטים, הקריה האקדמית אונו המשמש כיו"ר הפורום. החל משנת 2025 הורחב הרכב הפורום, על מנת שישקף את כלל ציבור המגשרים. משתתפים בו, לצד חברי הפורום הוותיקים, מגשרים מארגון מגשרי ישראל, נציגים מהתאחדות מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה, 'תכנית גישורים' ועמותת מוזאיקה.

הפורום מקבל פניות ממגשרים מכל רחבי הארץ. בין מטרות הפורום: להוות כתובת להפניית שאלות אתיות המעסיקות מגשרים ומרכזי גישור; מתן מענה לשאלות אלו; פיתוח כלים להתמודדות עם שאלות אתיות בגישור; איסוף, שימור והפצת ידע בקרב מגשרים. הפורום אינו גוף משמעותי. מטרתו להפיק לקחים לעתיד, לשפר ולתרום להתמקצעות המגשרים.

הבסיס הנורמטיבי המנחה את הפורום בדיוניו

פורום האתיקה דן בהיבטים אתיים של התנהלות מגשרים, ומתייחס להיבטים המשפטיים של התנהלות זו רק וככל שהדבר רלוונטי לבחינת הסוגייה האתית שעל הפרק. הפורום מבסס את חוות הדעת שלו על [הקוד האתי המשותף למגשרים \(2024\)](#) (להלן – הקוד האתי המשותף למגשרים)¹ ועל [הקוד האתי למגשרים במרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה \(2018\)](#) (להלן – הקוד האתי למגשרים בקהילה)². שני הקודים מבוססים על הקוד האתי למגשרים (2014) של המרכז לגישור בקהילה קרית אונו, שפותח על ידי חברי פורום האתיקה בהנחיית פרופ' עומר שפירא מהפקולטה למשפטים, הקריה האקדמית אונו. הקודים האתיים מוסיפים על תקנות בתי המשפט (גישור), התשנ"ג-1993 (להלן – תקנות הגישור) ומשקפים את עמדת הפורום לגבי הנורמות האתיות החלות על מגשרים בקהילה, מגשרים פרטיים, ומגשרים בתיקי בית משפט בשינויים המתחייבים.

עובדות המקרה

מגשר-עו"ד בעל הסמכה לערוך ייפוי כוח מתמשך, שניהל גישור בין בני זוג לגירושין שהסתיים בהסכם, התבקש לאחר הגישור לערוך בתשלום להורים המבוגרים של אחד מבני הזוג המגושרים ייפוי כוח מתמשך (ייפוי כוח מתמשך נועד לאפשר לאדם לקבוע מראש כיצד ועל ידי מי יטופלו ענייניו, כאשר הוא לא יוכל לקבל עוד החלטות בעצמו). המגשר-עו"ד פנה לפורום על מנת להבין האם יש מניעה אתית לעשות זאת.

תקציר חוות הדעת

לדעת הפורום המגשר-עו"ד יהיה רשאי לערוך ייפוי כוח מתמשך להורי המגושר בתום הגישור בכפוף לעמידה הן בכללי האתיקה של מגשרים והן בכללי האתיקה של עורכי דין המוסמכים לערוך ייפוי כוח מתמשך, וזאת ככל שהוא יכול להבטיח היעדר ניגוד עניינים, שקיפות, הסכמה מדעת והפרדה מלאה בין תפקיד המגשר לבין תפקיד עורך הדין. במקרה של ספק על המגשר-עו"ד להפנות את ההורים לעו"ד אחר שאינו קשור לגישור. ככל שהמגשר-עו"ד מתלבט מומלץ כי יפנה לקבלת חוות דעת מוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין.

דיון

¹ הקוד האתי נערך על ידי צוות ובו נציגות מפורום האתיקה למגשרים, ארגון מגשרי ישראל (באמצעות נציגים מלשכת המגשרים בישראל ומארגון המגשרים בישראל), ובשותפות של התאחדות מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה, 'תכנית גישורים' ועמותת מוזאיקה, בהנחייתו המקצועית של יו"ר פורום האתיקה פרופ' עומר שפירא מהפקולטה למשפטים הקריה האקדמית אונו. הקוד האתי מבוסס על הדין החל בישראל ועל מסמכים נורמטיביים שקדמו לקוד ובכללם:

1. תקנות בתי המשפט (גישור), התשנ"ג – 1993
2. כללי האתיקה של עמותת מגשרי ישראל (2003)
3. הקוד האתי למגשרים (2014) של המרכז לגישור בקהילה קרית אונו, שפותח על ידי פורום האתיקה למגשרים
4. הקוד האתי של לשכת המגשרים בישראל (2017)
5. קוד אתי וכללי אתיקה למגשרים של ארגון המגשרים בישראל, תשע"ז – 2017
6. הקוד האתי למגשרים במרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה (2018)
7. הקוד האתי למגשרים (2018) של פורום האתיקה למגשרים

² הקוד האתי למגשרים במרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה (2018) אומץ בשיתוף פעולה של מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה, יחד עם 'התאחדות מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה בישראל', 'תכנית גישורים', ו'פורום האתיקה'.

פורום האתיקה למגשרים

מיסודו של המרכז לנישור וליישוב סכסוכים בקהילה קרית אונו
בשיתוף הקריה האקדמית אונו

מבחינה אתית השאלה בפנינו מעלה חשש כפול. ראשית, שהמגשר-עו"ד ייתפס בדיעבד כמי שפעל בכובעו **כמגשר** בניגוד עניינים ומשוא פנים במהלך הגישור. שנית, שהמגשר-עו"ד יושפע בכובעו **כעו"ד** במתן שירות עריכת ייפוי הכוח מהקשר הקודם עם בני הזוג, או מהמידע שקיבל בגישור, באופן הפוגע בחובות הסודיות (אי גילוי מידע) והיושרה (אי שימוש במידע) שלו כמגשר, ובאובייקטיביות או באינטרסים של ההורים המבוגרים בפועל כעו"ד.

א. כללי האתיקה של מגשרים

החובות האתיות של מגשר נמשכות לעיתים גם **לאחר הגישור** (ראו למשל **חור"ד 2/2020**; **חור"ד 3/2020**).

ראשית, המגשר מחויב **לסודיות** וחל עליו **איסור לעשות שימוש במידע** מהגישור בעבודה מקצועית אחרת (ראו תקנות הגישור סעיפים 5(ד) (איסור שימוש במידע), 5(ה) (איסור גילוי מידע); קוד אתי משותף למגשרים (2024), סטנדרט 6 (סודיות וחיסיון), סטנדרט 8 (יושרה מקצועית, איסור שימוש במידע)).

שנית, חובות **ניגוד העניינים ואי משוא הפנים** (ניטרליות) חלות על המגשר גם לאחר סיום הגישור ועליו להימנע מפעולות העלולות להיראות – גם בדיעבד – כנטייה כלפי אחד הצדדים.

בהקשר זה, בסעיף 10 להסכם המצוי נכתב כי "המגשר מתחייב שהוא לא ייתן בעתיד שירותים מקצועיים לבעלי דין בכל ענין הקשור לסכסוך נושא הגישור ללא הסכמת כל בעלי הדין האחרים" (סעיף 3(ו) (תוספת ההסכם המצוי בין בעלי דין ומגשר)).

בקוד האתי המשותף למגשרים (2024) בסטנדרט 5 נקבע:

ג. לאחר סיום הגישור

1. המגשר לא ינהל לאחר הגישור מערכת יחסים אישית או מקצועית (בכובע מקצועי אחר) עם הצדדים, אם מערכת יחסים זו עלולה להעלות חשש סביר כי המגשר פעל בניגוד עניינים חמור במסגרת תהליך הגישור שהסתיים.
2. בקבלת ההחלטה על המגשר לשקול את משך הזמן שחלף מסיום הגישור, את סוג מערכת היחסים שנוצרה, ואת סוג השירותים המוצעים.
3. שירות מקצועי לאחד הצדדים בעניין הקשור לגישור יינתן רק לאחר קבלת הסכמת כל הצדדים האחרים.

אומנם עריכת ייפוי כוח מתמשך להורי אחד הצדדים **אינה פעולה עבור הצד עצמו ואינה בהכרח בעניין שהוא נושא הגישור**, אך היא פעולה עבור **קרוב משפחה של צד** וייתכן שהמגשר קיבל בגישור מידע רגיש על היחסים במשפחה, על מצב כלכלי ועל סכסוכים פנימיים, וקיים חשש לפגיעה בסודיות המידע שנחשף בגישור ולשימוש עקיף במידע מחוץ לגישור. בנוסף, אם הצד השני בגישור יראה בכך המשך קשר מקצועי עם צד אחד, עלולה להיווצר מראית עין של פגיעה בניטרליות (חשש למשוא פנים).

אנו מושפעים בקביעה זו מכך שסטנדרט 5 (ניגוד עניינים) שבקוד מרחיב את הגדרת ניגוד העניינים גם **לקרוב של צד לגישור**, בקובעו שניגוד עניינים הוא "מצב שבו קיימת התנגשות בין האינטרס של המגשר לזה של צד אחד, או יותר, כתוצאה מ... (2) מערכת יחסים בעבר או בהווה, אישית או מקצועית, בין המגשר למשתתף בגישור או אדם בעל קרבה למשתתף בגישור...".

עם זאת, הסטנדרט יוצר הבחנה בין ניגוד עניינים "קל", שהסכמת הצדדים יכולה לרפא, לבין ניגוד עניינים "חמור", שאוסר על המגשר לקבל על עצמו מקרה. הסטנדרט מגדיר ניגוד עניינים **חמור** כ"ניגוד עניינים או חשש לניגוד עניינים של המגשר המעלה חשש סביר לכך שהתהליך עלול להיתפס כפגום ולפגוע במעמד המקצועי ובאמון הציבור בו".

לדעתנו, העובדה שהלקוחות לשירות המבוקש הם הורי אחד המגשרים וההורים עצמם **לא היו צד לתהליך הגישור** יש בה כדי לצמצם את החשש לניגוד עניינים ולהיעדר משוא פנים (העדפה) במהלך הגישור לרף נמוך מניגוד עניינים חמור. בנוסף, נושא השירות המבוקש (הכנת ייפוי כוח מתמשך לאדם מבוגר) נראה לכאורה **שונה** מנושא הגישור (גירושין).

פורום האתיקה למגשרים

מיסודו של המרכז לגישור וליישוב סכסוכים בקהילה קרית אונו
בשיתוף הקריה האקדמית אונו

על כן, לדעתנו אין מניעה אתית עקרונית מבחינת כללי האתיקה של המגשרים לכך שמגשר, שהוא גם עו"ד המוסמך לערוך ייפוי כוח מתמשך, ייתן לאחר סיום הגישור שירות של הכנת ייפוי כוח מתמשך למי שאינו צד לגישור, אך הוא קרוב של אותו צד לגישור. במקרה כזה אין חובה לקבל את הסכמת המגשר האחר למתן השירות ואין חובה ליידע אותו על כך.

ב. כללי האתיקה של עורכי דין המוסמכים לערוך ייפוי כוח מתמשך

פורום האתיקה למגשרים לא נועד לספק מענה לסוגיות אתיות שנוגעות למגשרים שהם עורכי-דין בעת שהם פועלים בכובעם כעורכי דין – למשל בעת שהם מעניקים שירות משפטי של עריכת ייפוי כוח מתמשך, ובמקרים אלו אנו ממליצים למגשרים-עו"ד לפנות לוועדות האתיקה הפועלות במסגרת לשכת עורכי הדין.

השאלה שבפנינו מעלה סוגיה אתית שעשויה להיות לה רלוונטיות מצד כללי האתיקה של עורכי דין מכיוון שעל פי חוק הכשרות והאפוסטרופסות, ייפוי כוח מתמשך ייערך וייחתם על ידי עורך דין שעבר הכשרה מתאימה והוסמך לכך על ידי האפוסטרופוס הכללי, ואשר "אין לו עניין אישי בייפוי הכוח" (סעיף 32ד(א) לחוק).

על פי מסמך מדיניות שפרסמה ועדת האתיקה המחוזית של מחוז תל-אביב בשנת 2019 (2.007 מיום 12.12.2019), "עניין אישי בייפוי כוח" יכול לכלול "כל עניין היכול להשפיע באופן מהותי על שיקול דעתו של עורך הדין כמי שעורך את ייפוי הכוח המתמשך, ושעלול להעמידו במצב של ניגוד עניינים בין טובת הלקוח הממנה על פי ייפוי הכוח והגשמת רצונותיו לבין טובתו שלו או טובת צד ג' אחר" (סעיף 6 למסמך). בהתאם לכך "על עורך הדין לשאול את עצמו אם לאור עוצמתם היחסית של האינטרסים הנוגדים יש בסיס מוצק לחשש כי הוא יהיה מוטה לכיוון האינטרס האישי שלו לעומת האינטרס של הלקוח הממנה", ובמקרה כזה להימנע מעריכת ייפוי הכוח המתמשך (סעיף 7 למסמך).

בנסיבות המתוארות ברור שעורך הדין יהיה חייב לייצג את טובת הממנה בלבד - במקרה זה ההורים המבוגרים, באופן עצמאי ומנותק מאינטרס הבן (לקוח הגישור שהסתיים). אסור שהקשר הקודם עם הבן (המגורש) ישפיע על עריכת ייפוי הכוח, או שהוא יהיה הלקוח האמיתי מאחורי הקלעים. לכן עורך הדין חייב לוודא שהוא מסוגל לתת להורים ייעוץ עצמאי, ללא תלות בבן או השפעה מהקשר המקצועי הקודם ביניהם שנוצר במהלך הגישור. עוד נראה שאם הבן מיועד להיות מיופה כוח החשש להשפעה על עורך הדין יגבר.

כאמור, הפורום אינו הגורם המתאים להכריע בסוגיה זו, אך לדעתנו ככל שהמגשר-עו"ד יבהיר לבן (המגורש) ולהורים שהלקוחות לשירות ייפוי הכוח המתמשך הם ההורים, שאין חשש להשפעה מצד הבן, ושלא יעשה שימוש במידע מהגישור, וככל שההורים יבינו וייתנו הסכמה מדעת, יוכל המגשר-עו"ד לערוך עבור ההורים את ייפוי הכוח המתמשך. בכל מקרה של ספק מומלץ להפנות את ההורים לעו"ד אחר שאינו קשור לגישור.

סיכום

לדעת הפורום מגשר-עו"ד יהיה רשאי לערוך ייפוי כוח מתמשך להורי מגורש בתום הגישור בכפוף לעמידה הן בכללי האתיקה של מגשרים והן בכללי האתיקה של עורכי דין המוסמכים לערוך ייפוי כוח מתמשך, וזאת ככל שהוא יכול להבטיח היעדר ניגוד עניינים, שקיפות, הסכמה מדעת והפרדה מלאה בין תפקיד המגשר לבין תפקיד עורך הדין.

במקרה של ספק על המגשר-עו"ד להפנות את ההורים לעו"ד אחר שאינו קשור לגישור.

ככל שהמגשר-עו"ד מתלבט מומלץ כי יפנה לקבלת חוות דעת מוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין.

יו"ר פורום האתיקה
פרופ' עומר שפירא
02 יולי 2026